

بررسی تاثیر استفاده از تکنولوژی آموزشی بر بهبود انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان

Investigating the effect of using educational technology on improving the learning motivation of literate students in Sistan and Baluchistan province

Mostafa Mollazehi

PhD in Public Administration, Comparative and Development, Islamic Azad University, Haj Qasim Soleimani Branch (Kerman).

Email: mollazehi.mostafa66@gmail.com

HasanAli Mirabdi

PhD in jurisprudence and fundamentals of Islamic law, lecturer at Farhangian University.

Mohammadreza khajeh khosravi

Master's degree, general psychology

مصطفی ملازهی*

دکتری مدیریت دولتی، تطبیقی و توسعه، دانشگاه آزاد اسلامی
واحد حاج قاسم سلیمانی (کرمان).

حسنعلی میرعبدی

دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، مدرس دانشگاه فرهنگیان.

محمدرضا خواجه خسروی

کارشناس ارشد، روانشناسی عمومی.

Abstract

The purpose of this research was to investigate the effect of using educational technology on improving the learning motivation of literate students in Sistan and Baluchistan province. The current research was a fundamental research in terms of its purpose, and a correlational descriptive research from the point of view of data collection. The statistical population consists of all men and women over 30 years of age who have participated in at least one literacy course in Sistan and Baluchistan province, according to Morgan's table, the number of statistical sample for distributing the questionnaire among the statistical sample was calculated as 306 people. However, due to the type of statistical method and limited access to the sample, 150 people were considered as a statistical sample. And the sample was selected by random cluster sampling method. The tool for collecting information in this research was Yavuz Educational Technology Questionnaire (2005), Kashif et al.'s Learning Motivation Questionnaire (2013). After analyzing the research data by SPSS version 26 software, the findings showed that there is a

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی تاثیر استفاده از تکنولوژی آموزشی بر بهبود انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان بوده است. پژوهش حاضر از نظر هدف، پژوهشی بنیادی و از منظر گردآوری داده ها، پژوهشی توصیفی از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری تمام زنان و مردان بالای ۳۰ سال که حداقل در یک دوره سوادآموزی در استان سیستان و بلوچستان شرکت داشته اند که طبق جدول مورگان تعداد نمونه آماری برای توزیع پرسشنامه میان نمونه آماری ۳۰۶ نفر محاسبه شد. اما به دلیل نوع روش آماری و محدودیت دسترسی به نمونه ۱۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. و نمونه با روش نمونه گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شد. ابزار گردآوری اطلاعات در این تحقیق، پرسشنامه تکنولوژی آموزشی یاوز (۲۰۰۵)، پرسشنامه انگیزش یادگیری کاشیف و همکاران (۲۰۱۳) بوده است. پس از تجزیه و تحلیل داده های تحقیق توسط نرم افزار SPSS نگارش ۲۶ یافته‌ها نشان داد بین استفاده از تکنولوژی آموزشی با انگیزش یادگیری دانش آموزان رابطه معنادار و مستقیمی با ضریب همبستگی ۰.۱۳۷ وجود دارد. همچنین نتایج آزمون ضریب تعیین نشان داد تکنولوژی آموزشی به میزان ۰.۰۱۸

significant and direct relationship between the use of educational technology and students' learning motivation with a correlation coefficient of 0/137. Also, the results of the coefficient of determination test showed that educational technology explains and predicts the learning motivation of literate students by 0/018%.

Keywords: educational technology, learning motivation, literate students.

درصد، انگیزش یادگیری سواد آموزان را تبیین و پیش‌بینی می‌کند.

واژه‌های کلیدی: تکنولوژی آموزشی، انگیزش یادگیری، سواد آموزان.

نوع مقاله : پژوهشی	دریافت : فروردین ۱۴۰۱	پذیرش: خرداد ۱۴۰۲
--------------------	-----------------------	-------------------

مقدمه

امروزه در سراسر دنیا، اصول آموزش نوین برای دانش‌آموزان در مقاطع تحصیلی مختلف، تا حدی جدی گرفته می‌شود که حتی پیروی‌کنندگان از سبک‌های آموزشی قدیمی به ویژه اگر کارگزاران و دست‌اندرکاران سیستم آموزش و تحصیل باشند، مورد توبیخ قرار می‌گیرند. بنابراین دستگاه تعلیم و تربیت نه تنها در ایران، بلکه در سایر ممالک جهان وظیفه سنگینی را بر عهده دارد. دوره‌های آموزشی باید پاسخگوی نیازهای رو به گسترش جامعه باشد. لذا برای رسیدن به این مقصود استفاده از وسایل کمک آموزشی بسیار مهم است. زیرا تدریسی که حتی‌المکان حواس بیشتری را در یادگیری جلب نماید موفق‌تر است (احمدی، ۱۴۰۱). از سوی دیگر نتایج مطالعات گسترده نشان داده است ارتباط معناداری میان تکنولوژی‌های نوین آموزشی و خودکارآمدی وجود دارد. افراد دارای خودکارآمدی بالا از نقاط ضعف و قوت خود مطلع‌اند، اهداف واقع بینانه انتخاب می‌کنند و از خود انتظارات معقولی دارند و از مزایای استفاده از مقابله متمرکز بر مشکل، در مقابل مقابله متمرکز بر هیجان آگاه هستند. افراد دارای خودکارآمدی بالا بسیار جرات‌منداند، اجتماعی‌اند و عزت نفس بالایی دارند و همچنین کنترل بیشتری بر زندگی‌شان دارند (یازچی؛ سیدس و آلتون^۱، ۲۰۱۵). از سوی دیگر امروزه از آموزش به مثابه فرآیند منظم یاد می‌شود که به موجب آن، اطلاعات، مهارت‌ها و نگرش‌های دانش‌آموزان تقویت شده و گسترش می‌یابد. در این فرآیند، به تولید و گسترش اطلاعات و مهارت‌ها توجه می‌شود به علاوه، لازمه تدریس شناخت فراگیران، با توجه به تفاوت‌های فردی، مهم‌تر از آن آشنایی با روش‌های یاددهی-یادگیری کارآمد است. آموزش دادن و فعال کردن حواس مختلف جهت تحقق بهتر امر یادگیری مستلزم به کارگیری وسایل آموزشی و کمک آموزشی می‌باشد (منوچهری زاده و جزایری و رشیدی، ۱۳۹۸). مطالعات نشان داده است در مدارس که معلمان از سبک‌های جدید آموزشی با استفاده از ابزارهای و تکنولوژی‌های نوین آموزشی استفاده می‌کنند، در امر تدریس موفق‌تر می‌باشند و همچنین در این مدارس، دانش‌آموزان از پیشرفت تحصیلی مطلوب‌تری برخوردار هستند. اعتقاد امروز جهانیان در حوزه آموزش و پرورش بر این است که پی‌گرفتن سبک‌ها و روش‌های سنتی آموزشی از جمله سیستم مشق شب، نظام شاگرد-معلمی و استفاده از سبک‌های قدیمی برای آموزش در واقع خیانت به جامعه و آینده آن محسوب می‌شود و اگر دست‌اندرکاران و مدیران اجرایی نهادهای آموزشی نتوانند خود را با استانداردهای نوین وفق بدهند، باید از گردونه مدیریتی و اجرایی خارج شوند (گرایلی شیخ و قاسمعلی، ۱۳۹۴). تکنولوژی آموزشی برای بسیاری مترادف با سخت‌افزار، ابزار و وسایل می‌باشد. تکنولوژی آموزشی یک روند نظام‌مند حل مساله با روش علمی است. تکنولوژی آموزشی، علم میان رشته‌ای است که بازتاب دامنه‌ی وسیعی از زمینه‌های علمی در آن مشخص است. در این میان روان‌شناسی بیشترین

¹ Yazichi; Seedes and Alton

سهم را داراست. علاوه بر این مطالعات نشان داده استفاده از تکنولوژی های برتر آموزشی تاثیر مطلوبی بر روی خودکارآمدی افراد خواهد گذاشت. انسان برخوردار از خودکارآمدی در انجام کارها امیدوارتر و موفق تر است و خودکارآمدی این توانایی را به فرد می دهد تا بر رفتارهایش کنترل و نظارت داشته باشد. جهان امروز نیازمند انسان هایی است که مجهز به نیروی ظرافت و تیزبینی در خلق راه حل های جدید با استفاده از امکانات نوین و نیروی حاصل از اعتماد به خود که ناشی از پندارها و قضاوت های مثبت در مورد توانایی هایی است، می باشد. (پوسپیتارینی و حنیف^۲، ۲۰۱۹) در طول تاریخ آموزش و پرورش، خصوصاً در قرن گذشته، صاحب نظران در پی یافتن و ارایه امکاناتی برای یادگیری بهتر و بادوام تر شاگردان بوده اند و در نهایت این کوشش ها منجر به شکل گیری حوزه جدیدی از دانش تعلیم و تربیت موسوم به «تکنولوژی آموزشی» شده است (ژنگ^۳، ۲۰۲۰). هدف هر آموزشی یادگیری است. انسان در طول تاریخ همواره با یادگیری سروکار داشته است به جرات می توان گفت یکی از صفات اصلی انسان، توانایی یادگیری اومی باشد. نظریات متعددی در مورد یادگیری کودکان وجود دارد اما در تمام نظریه ها توجه به تفاوت های فردی کودکان مورد تاکید قرار گرفته است و باید به ایون نکته اشاره نمود که همه کودکان نمی توانند به یک روش یاد بگیرند. در برنامه درسی سنتی، یادگیرندگان به عنوان یک کل و مجموعه در معرض آموزش های یکسان قرار می گیرند و به تفاوت های فردی آنان کمتر توجه می شود و این خود انگیزه آنها را کاهش می دهد.

علاوه بر این پیش از این پژوهش های بسیاری در رابطه با تکنولوژی آموزشی و تاثیر آن بر یادگیری و انگیزش یادگیری و عملکرد دانش آموزان انجام شده که از آن جمله می توان به موردی همچون بررسی تاثیر تکنولوژی آموزشی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان توسط ذاکری مقدم و چند تن از همکاران در تربت حیدریه اشاره نمود که نتایج حاکی از تاثیر مستقیم تکنولوژی آموزشی بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان بود. امروزه گرچه در بسیاری از مدارس ما شرایط آموزشی بر اساس نظریه های جدید یادگیری مهیا نیست اما باید توجه نمود که افزایش سطح آگاهی دانش آموزان، شرایط جامعه و اصرار بر روش های قدیمی و سنتی تدریس کارا و مناسب نیست. چنانچه معلمان از تکنولوژی های نوین آموزشی در کار خود بهره نگیرند به نتایج مطلوب و رضایت بخشی نخواهند رسید و این مساله باعث کاهش انگیزش یادگیری دانش آموزان خواهد شد.

مبانی نظری تحقیق

تکنولوژی آموزشی

در واژه شناسی (ترمینولوژی) آموزش و پرورش در تعریف عبارت تکنولوژی^۴ آمده است: ترکیبی از دانش، تجهیزات، روش ها، فنون و مهارت های ویژه نیروی انسانی که برای تبدیل منابع و ورودی ها به خروجی ها، استفاده می شود یا مطالعه فنون و ابزار و ماشین آلات و مواد اولیه، تجهیزات و روش های علمی که در حیطه خاصی به کار برده می شود. فناوری، ترکیبی از دو واژه یونانی «تکنو» به معنای مهارت و «لوگوس» به معنای ساختن، گفت و گو و کلمه، شگرد، ترفند، بهره گیری از یافته های علمی برای بهبود عملکرد در زمینه های صنعتی، کشاورزی، آموزشی، اقتصادی، و مانند آن ها، روش ها و فنونی که به این منظور به کار برده می شوند (احمدی، ۱۴۰۱). برای شناخت دقیق تعریف و قلمرو تکنولوژی آموزشی ریشه یابی معنا و مفهوم کلمه «تکنولوژی» ضروری می نماید. این واژه از کلمه «تکنولوژیا» گرفته شده است. معنای آن در یونان باستان انجام دادن یک هنر یا حرفه بوده است. بخش اول این کلمه (techne) تلفیقی از معنای یک هنر و یک تکنیک مشتمل بر دانش مربوط به اصول و توانایی دستیابی به نتایج مورد نظر است. به عبارت دیگر تکنیک به معنای مهارت های عملی شامل دانستن و انجام دادن است.

² Puspitarini & Hanif

³ Zheng

⁴ Technology

تکنولوژی به معنای به کارگیری مستدل یا منطقی دانش خواهد بود (ژائو^۵، ۲۰۲۱). به عبارتی به تبدیل دانش از مرحله پدیده ها یا تبدیل کشف روابط جدید میان پدیده ها، تکنولوژی گفته می شود که در آن از نتایج و یافته های علمی استفاده می شود. لغتنامه لاتین وبستر نیز در تعریف واژه تکنولوژی این توضیح را می دهد:

کاربرد دانش برای مقاصد علمی

از دیگر تعاریف واژه «آموزش» عبارت است از:

آموزش، از نظر لغوی به معنی انتقال دانش است. از نظر «دوبوا» آموزش، به معنی مرتب کردن و منظم ساختن دقیق محیط فراگیر به منظور دستیابی به نتایج مورد نظر در وضعیت های مشخص می باشد. آلن گانیه آموزش را روند حل مسائل می نامید که هدف از آن تسهیل یادگیری فراگیران است و معلم مسئول آموز تلقی می گردد. وی اصطلاح تدابیر آموزشی را در این زمینه بکار می برد که منظور از آن تصمیمات و اعمالی است که معلم به منظور تسهیل یادگیری شاگرد از مواد آموزشی اتخاذ می کند. هدف از آموزش دستیابی هر چه بیشتر فراگیر به اهداف آموزشی است و آموزش موفق، آموزشی است که مبتنی بر خط زنجیره ای «طراحی، اجرا و ارزشیابی» می باشد در مورد تکنولوژی آموزشی نیز تعاریف گوناگونی ارائه شده است که هر کدام با توجه به سیر تکنوینی و نوع رویکردهای این رشته تدوین یافته اند. در بدو پیدایش و گسترش تکنولوژی آموزشی آن را عبارت از: یک سلسله از فعالیتهای نظام مند می دانستند که ماشین، مواد و تکنیک را برای رسیدن به اهداف آموزشی به یکدیگر نزدیک کند. آخرین تعریف مورد توافق صاحب نظران تکنولوژی آموزشی از سوی انجمن تکنولوژی و ارتباطات آمریکا چنین بیان شده است: تکنولوژی آموزشی عبارت است از نظریه و عمل طراحی، تولید، کاربرد، مدیریت و ارزشیابی فرایندها و منابع یادگیری» (کریمیاه^۶ و همکاران، ۲۰۲۱) ذکر این نکته ضروری است که تکنولوژی آموزشی با بهره گیری از یافته های تمام علوم به حل مسائل آموزشی می پردازد. البته بدیهی است که از برخی علوم که سنخیت بیشتر و ارتباط نزدیک تری با مباحث این رشته دارند، بیشتر استفاده می نماید. تکنولوژی آموزشی آن قسمت از نظریه آموزشی و پرورشی است که متوجه طراحی و تولید پیام های آموزشی برای بالا بردن بهره یادگیری است. تکنولوژی آموزشی، جریانی است منظم که از مجموعه اطلاعات نظری، تجربی و عملی علوم و سیستم ها بهره می گیرد و یادگیری و آموزش را به صورت مجموعه ای کامل در نظر می گیرد. رشته ای علمی است که از اطلاعات نظری، تجربی و عملی در علوم روانشناسی و ارتباط جمعی استفاده می کند و اهداف معینی را در یادگیری و آموزش، تعیین و دنبال می کند، و تکنولوژی سمعی و بصری، بخشی از آن است (قلی زاده، ۱۳۹۹).

اهمیت استفاده از تکنولوژی آموزش

به هر یک از ابعاد زندگی که نگاه کنیم حضور تکنولوژی را می بینیم. انواع رسانه های دیداری و شنیداری، سخت افزارها و نرم افزارها با محتوای آموزشی جای خود را در نظام آموزشی باز کرده و در کنار مربیان تربیتی قدم بر می دارند. فراگیرانی که در خانه و محیط های خارج از مدرسه با کامپیوتر و انواع چندرسانه ای ها سروکار دارند نمی توانند زمان طولانی تنها به صحبت های معلم توجه کنند. تکنولوژی آموزشی در اینجا به کمک مربیان آمده که بتواند به طرق مختلف آنها را در آموزش یاری دهد. برخی گرایشات مهم وجود دارند که چهره تعلیم و تربیت را ده تا بیست سال آینده تغییر خواهند داد که بعضی از آنها به حضور تکنولوژی در آموزش اشاره دارد و از آنها می توان ضرورت کاربرد تکنولوژی آموزشی را دریافت (عباسی، ۱۴۰۰). از جمله این گرایشات مهم می توان موارد زیر را بیان کرد:

⁵ Zhao

⁶ Karumbaiah

حرکت روزافزون به سمت آموزش فراگیر محوری

افزایش تداوم در استفاده از مواد یادگیری انفرادی افزایش درک اهمیت توانمندی های کلی مرتبط به زندگی واقعی اهمیت بیشتر دادن به فرایندهای یادگیری نسبت به محتوای برنامه های درس استمرار فعالیت جهت تصریح و تبیین ماهیت بازده های یادگیری مورد نظر از قبیل تنظیم شاخص های شایستگی و تنظیم معیارهای عملکرد (مبتنی بر اهداف) (پوسپیتارینی و حنیف، ۲۰۱۹، ۷).

افزایش آگاهی نسبت به غیر طبیعی بودن روشهای ارزیابی سنتی مانند امتحان کتبی چند ساعته گسترش آگاهی نسبت به محاسن در یادگیری از طریق کار کردن در گروه بدون حضور معلم استمرار و گسترش سریع تکنولوژی اطلاعات و سیستم های رایانه ای مشارکت بیشتر عوامل تعلیم و تربیت در طراحی و استفاده از تجهیزات و برنامه های رایانه ای افزایش انتظارات از فراگیران با توجه به استفاده و دسترسی بیست و چهار ساعته به منابع یادگیری چندرسانه ای (عابدی زاده، ۱۴۰۰). افزایش انتظارات از فراگیران مبنی بر استفاده وسیع معلمان و مربیان از ابزارهای حمایتی تکنولوژی آموزشی در بالا بردن اثربخشی دوره ها و برنامه های خودآموزی. گسترش سریع آشنایی فراگیران با رسانه های پیشرفته همانطور که مشاهده می شود پنج مورد آخر مربوط به وجود تکنولوژی در آموزش است که البته خود گرایشات قبلی را هم تحت تاثیر قرار می دهد (مهری و غفاری، ۱۳۹۹). تکنولوژی در هر دوره از زندگی بشر بسته به امکانات و توسعه خود آموزش را تحت تاثیر قرار می دهد. به بیان کلی تر گسترش و توسعه تکنولوژی همه ابعاد اقتصاد، فرهنگ، آموزش و... را پوشش می دهد. اما برخی جوامع می خواهند با توسعه تکنولوژی به همراه جوامع پیشرفته تر حرکت کنند، به همین دلیل فقط همین بعد وارد کردن ابزارها و تجهیزات را مورد توجه قرار می دهند و تاثیر ورود آنها بر زمینه های دیگر را نادیده می گیرند و تلاشی برای همسو کردن این ها نمی کنند (فنائی، ۱۴۰۰). در واقع متخصص کارآمد تکنولوژی آموزشی برای همسو کردن دو متغیر تکنولوژی و آموزش (که حیطه وسیعی از زندگی را در بر دارد) پا به عرصه ی جهانی گذارده، تا بتواند پیش نیازها و بسترهای ورود هر نوع تکنولوژی جدیدی را در آموزش فراهم کند. تکنولوژی آموزشی خود نیز در این تغییر و تحولات گرایشات نوینی نسبت به قبل پیدا کرده است، که به طور مختصر به بعضی از آنها اشاره می شود:

- گسترش کامپیوترها در سطح مدارس و موسسات آموزشی
- دست یابی همگانی مدارس به منابع تلویزیونی
- افزایش جانبداری سیاستگذاران از بهره گیری تکنولوژی آموزشی (کویتلاواکول^۸ و همکاران، ۲۰۲۲).
- افزایش تکنولوژی آموزشی در خانه و محیط اجتماعی
- توسعه شیوه های نوین در ارائه کاربرد تکنولوژی آموزشی
- لزوم سواد تکنولوژی آموزشی برای معلمان - تکنولوژی آموزشی محل عمده برای حرکت به سمت اصلاحات آموزشی تکنولوژی در هر دوره از زندگی بشر بسته به امکانات و توسعه خود، آموزش را تحت تاثیر قرار داده و می دهد. اگر تکنولوژی و آموزش را دو متغیر فرض کنیم با هم دارای همبستگی مثبت اند یعنی اگر تکنولوژی توسعه یافت این توسعه باید در آموزش هم دیده شود (کویتلاواکول و همکاران، ۲۰۲۲). اما بعضی از جوامع نتوانسته اند که این دو مقوله را با هم هماهنگ کنند و به اشتباه این دو را از هم جدا می دانند. به عبارتی دیگر توسعه تکنولوژی را به مرزهای خود وارد کرده اند اما آموزش را که خود تکنولوژی را هم در بر می گیرد را نادیده می گیرند. البته ضرورت کاربرد تکنولوژی آموزشی با عدم استفاده برخی جوامع از آن نفی نمی

⁷ Puspitarini & Hanif

⁸ Kowitlawakul

شود و همچنان بنا به بسیاری از گرایش‌ها و دلایل که به برخی از آنها در بالا اشاره شد، کاربرد تکنولوژی آموزشی امری قطعی و ضروری در آینده خواهد بود.

مفهوم نظری انگیزش یادگیری

اصطلاح انگیزه از فعل لاتین آن «موور»^۹ به معنی حرکت دادن مشتق شده است. چیزی انگیزه، است که ما را به جنبش و حرکت وادار می‌کند تا تکالیف خود را کامل کنیم. انگیزه، یک فرایند است نه یک فرآورده. نمی‌توان انگیزه را مستقیماً مشاهده کرد، اما می‌توان آن را از رفتارهایی مانند انتخاب تکالیف، تلاش، استقامت و گفتار، استنباط کرد. بحث از انگیزه، در واقع، بحث از تعلیل یا یابی علت رفتار آدمی است. بحث از اینکه چرا متفاوت مردم عمل می‌کنند؟ و حتی چرا شخص واحد، متفاوت عمل می‌کند؟ از نظر عموم مردم، مسأله تنها درباره انگیزه، مقدار آن است و بنابراین، انگیزه به عنوان یک ساختار واحد، از مقدار صفر تا کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد نوسان دارد. در مقابل، شماری از پردازان نظریه انگیزه معتقدند که انگیزه انواع مختلفی دارد؛ برای مثال، درونی انگیزه با انگیزه بیرونی تفاوت دارد. انگیزه یادگرفتن با انگیزه عمل کردن یکی نیست و انگیزه گرایش به موقعیت با انگیزه اجتناب از شکست تفاوت دارد (شفیعی و کرمی، ۱۳۹۹). راش^{۱۰} انگیزه و به ویژه انگیزش یادگیری را عالی‌ترین شاهراه یادگیری دانسته، بدین معنی که هرچه انگیزه فرد برای آموختن و تحصیل بیشتر باشد فعالیت و رنج و زحمت بیشتری را برای رسیدن به هدف نهایی متحمل خواهد شد؛ مثلاً اگر یادگیرنده دارای انگیزه تحصیلی بالایی باشد به درس به خوبی توجه می‌کند و تکالیف درسی را جدی می‌گیرد و علاوه بر آن سعی می‌کند اطلاعاتی بیش از آنچه در کلاس درس به او می‌آموزند یاد بگیرد. انگیزش، پدیده‌ای است ذاتی که تحت تأثیر چهار عامل، یعنی، موقعیت (محیط و محرک‌های بیرونی)، مزاج (حالت و وضعیت درونی ارگانیزم)، هدف (هدف رفتار، منظور و گرایش) و ابزار (ابزار دستیابی به هدف) قرار دارد. انسان‌ها برای دستیابی به اهداف، نیازها و غرایز خود انگیزش لازم را کسب می‌نمایند. در خصوص جویندگان علم و دانشجویان، انگیزه پیشرفت تحصیلی، از اهمیت خاصی برخوردار است. با این انگیزه، افراد تحرک لازم را برای به پایان رساندن موفقیت‌آمیز یک تکلیف، رسیدن به هدف یا دستیابی به درجه معینی از شایستگی در کار خود دنبال می‌کنند تا بالاخره بتوانند موفقیت لازم را در امر یادگیری و پیشرفت تحصیلی کسب نمایند. انگیزه یک پدیده سه بعدی است که شامل باورهای شخص درباره دلایل فرد برای انجام رفتار خاص و واکنش عاطفی به آن می‌باشد. انگیزش یادگیری نیز به رفتارهایی اطلاق می‌شود که منجر به یادگیری و پیشرفت می‌شود (امیری و همکاران، ۱۳۹۸). انگیزش عاملی موثر در نحوه عملکرد و رفتارها است و نقشی تعیین‌کننده در انتخاب فعالیت‌ها سطح درگیری و میزان پافشاری در انجام آنها دارد. از ابعاد انگیزش در محصلان، انگیزش یادگیری است. انگیزش یادگیری به عنوان فرایندی درونی تعریف می‌شود که فعالیت‌ها را تحریک می‌کند و با هدف دستیابی به دستاوردهای تحصیلی خاص تداوم می‌یابد. همچنین انگیزش یادگیری به انگیزه‌ها، نیازها و عواملی اشاره دارد که باعث حضور یک فرد در محیط آموزشی و کسب یک مدرک تحصیلی می‌گردد مفهوم انگیزش یادگیری، تفاوت میزان تلاش برای انجام تکالیف درسی را بازگو می‌کند. در واقع انگیزش قلب یادگیری است. انگیزش مایه جنبش انسان و عامل آغاز کننده، راهنما و نگه دارنده رفتار تا زمان دست‌یابی به هدف مطلوب است. در واقع انگیزش یادگیری، زیر ساختی برای رسیدن به اهداف آموزشی و به دنبال آن توسعه جوامع است، تا آنجایی که کاهش انگیزش یادگیری از مسائل و معضله‌هایی است که بسیاری از نظام‌های آموزشی کشورهای جهان، به خصوص کشورهای در حال توسعه را درگیر کرده است و هر ساله ضرر و زیان‌های علمی، اقتصادی و فرهنگی زیادی را متوجه خانواده‌ها و دولت‌ها و آسیب‌های جسمی و روحی زیادی را متوجه محصلان می‌کند. پس جهت جلوگیری از آسیب‌ها و خسارت‌های وارده، همواره از دغدغه‌های پژوهشگران نظام تعلیم و تربیت، چگونگی

⁹ mover

¹⁰ Rush

برانگیختن یادگیرندگان به «یادگیری مؤثر و پویا» یا آمادگی برای «تغییر رفتار» و شناسایی عوامل مؤثر بر میزان انگیزش یادگیری است (ژائو^{۱۱}، ۲۰۲۱). انگیزش از متغیرهای اصلی است که بر فرایند آموزش، بازده یادگیری و عملکرد آموز دانش تأثیر می گذارد. روانشناسان انگیزشی به این نتیجه رسیده اند که مجموعه ای از عوامل، متغیرها یا درونی های سازه و بیرونی در انگیزش آموزان دانش به یادگیری و مشارکت فعال او در فرایند آموزش هستند دخیل. از غریزه، سائق، نیاز و شوق گرفته تا علاقه، کنجکاوی، سبک اسناد، توانمندی، انتظار، برای تالش پیشرفت و فشار والدین، فشارهای همسالان، همه می توانند در تعاملی پیچیده بر نظام آموزان دانش انگیزش تأثیر گذاشته و رفتار آموزشی و یادگیری و پیشرفت او را شکل دهند (شفیعی و کرمی، ۱۳۹۹). انگیزش علت و عامل اصلی رفتار است، چه آن را شرایط موجود در محیط ایجاد کرده باشد، چه از تظاهرات رفتاری، فیزیولوژیکی و گزارش شخصی استنباط شده باشد، انگیزش را می توان به عامل عنوان نیرودهنده و هدایت کننده رفتار تعریف کرد. به زبان ساده، انگیزش عاملی است که شخص را به پیش رفتن واداشته و تعیین می کند که به کجا برود (گرایی شیخ و قاسمعلی، ۱۳۹۴). بدین ترتیب، مولد رفتار، کننده تعیین و نیرو هدف رفتار است. مطالعات در روان شناسی تربیتی و یادگیری نشان می دهد که انگیزش با آموزشگاهی یادگیری ارتباط دارد. زیرا یادگیری فرآیند فعالی است که مستلزم کوشش عمدی و آگاهانه است. اگر آموزی دانش که توانایی بالایی دارد، هنگام مطالعه و یادگیری، توجه و تمرکز کافی نداشته باشد یا کوشش مؤثری از خود نشان ندهد، قادر به یادگیری نخواهد بود. برای این که آموز دانش بتواند از برنامه درسی حداکثر بهره را ببرد باید در کلاس، زمینه ای فراهم شود که در آن فراگیر به شرکت درگیری و در فعالیت های یادگیری برانگیخته شود.

عوامل مؤثر بر انگیزش یادگیری و پیامدهای آن

متغیرهای فردی، شخصیتی، خانوادگی، آموزشگاهی و اجتماعی با این سازه مرتبط می باشند. به طور کلی عوامل مؤثر بر انگیزش را می توان در دو طبقه جای داد: یکی عوامل فردی و دیگری عوامل محیطی که اجتماع، خانواده و مدرسه را در بر می گیرد. پژوهش هایی که رابطه عوامل محیطی را نشان می دهند تحت عنوان حمایت اجتماعی (خانواده، دوستان و دیگران)، و پژوهش هایی که عامل فردی را بررسی می کنند تحت عنوان خودکارآمدی از آن یاد می شود. همچنین از عوامل مؤثر در ایجاد انگیزش تحصیلی، مدرسه و عناصر تشکیل دهنده آن است که جو عاطفی اجتماعی مدرسه نامیده می شود. جو روانی اجتماعی چیره بر کلاس می تواند جوی سرشار از یکپارچگی یا همبستگی، جوی منضبط و تکلیف گرا، فضایی پربرخورد و پر اصطکاک یا جوی آکنده از هم آوردی و رقابت باشد.

عوامل محیطی که می توانند تأمین کننده حمایت عاطفی - اجتماعی دانش آموز در مدرسه باشند شامل معلمان و همکلاسی هاست اما توجه پژوهشگران بیشتر به نقش معلمان معطوف بوده است. همچنین به نظر می رسد همسالان نیز در تعامل با یکدیگر می توانند در ارضای نیازهای اساسی روانشناختی دانش آموزان نقش مؤثری داشته باشند. افزون بر این، نه تنها ادراک دانش آموزان از جو کلاس بر انگیزش تحصیلی، راهبردهای یادگیری، پیشرفت و فرسودگی تحصیلی تأثیر می گذارد، بلکه محیط یادگیری و جو کلاس بر روی یادگیری، حل مشکلات فردی، افزایش علاقه به درس و خودکارآمدی تحصیلی تأثیر مستقیمی دارد (زربخش، ۱۳۹۹). عدم انگیزش یادگیری کافی می تواند باعث بروز مشکلاتی نظیر به هدر رفتن هزینه ها و سرمایه گذاری های انجام شده در بخش آموزش و پرورش، عدم توانایی در تربیت نیروی انسانی ماهر برای بخش های مختلف فعالیت های اقتصادی، اتلاف نیروی انسانی از بعد زمانی، افزایش تعداد ترک تحصیل کردگان و پیشرفت نکردن و توسعه نیافتن متعادل و پایدار جامعه شود (رضایی، ۱۳۹۷).

روش انجام پژوهش

تحقیق حاضر از نظر هدف، پژوهشی بنیادی و مقطع یبود و همچنین با توجه به اینکه به بررسی رابطه بین استفاده تکنولوژی آموزشی توسط معلمان با انگیزش یادگیری سوادآموزان پرداخته شد، بنابراین از منظر گردآوری داده ها، پژوهشی توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری تمام زنان و مردان بالای ۳۰ سال که حداقل در یک دوره سوادآموزی در استان سیستان و بلوچستان شرکت داشته اند که طبق جدول مورگان تعداد نمونه آماری برای توزیع پرسشنامه میان نمونه آماری ۳۰۶ نفر محاسبه شد. اما به دلیل نوع روش آماری و محدودیت دسترسی به نمونه ۱۵۰ نفر به عنوان نمونه آماری در نظر گرفته شد. در جدول زیر آمار سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان مشاهده می گردد.

دوره	تعداد بیسوادان در استان (درصد)	بیشترین میزان با سواد (درصد)	نرخ سواد در مناطق روستایی (درصد)	بیشترین و کمترین جمعیت بی سواد در استان (نفر - نام شهر)
دوره ده ساله اول				ب: زابل ک: زاهدان
دوره ده ساله دوم	کاهش نسبت به دوره ده ساله اول ۱۰.۴۶	۴۵	افزایش نسبت به دوره ده ساله اول ۱۶.۱۵	ب: مهرستان ک: زابل
دوره ده ساله سوم	کاهش نسبت به دوره ده ساله دوم ۱۶.۰۵	۵۲	افزایش نسبت به دوره ده ساله دوم ۱۵.۲	ب: ایرانشهر ک: نیمروز
دوره ده ساله چهارم	کاهش نسبت به دوره ده ساله سوم ۱۲.۹۴	۸۵	افزایش نسبت به دوره ده ساله سوم ۱۴.۸۳	ب: زاهدان ک: هامون
دوره هفت ساله	کاهش نسبت به دوره ده ساله چهارم ۷.۲	۹۵	افزایش نسبت به دوره ده ساله چهارم ۶.۵۲	ب: نصرت آباد ک: پنجاب

ابزار های زیر بعنوان ابزار اصلی برای اندازه گیری متغیرهای این تحقیق استفاده شد:

الف) پرسشنامه تکنولوژی آموزشی یاووز^{۱۲} (۲۰۰۵)

این پرسشنامه توسط یاکووز در سال ۲۰۰۵ طراحی شد که شامل ۵۰ گویه با اظهارات سازگار و ناسازگار درباره نگرش نسبت به تکنولوژی های روز و بهره گیری از آن در فرایند یاددهی - یادگیری است. ابعاد آن عبارتند از: کاربرد تکنولوژی در آموزش، تصورات کاربرد تکنولوژی در آموزش، عدم تأثیرگذاری تکنولوژی در آموزش، پیش بایسته ای کاربرد تکنولوژی در آموزش و اثربخشی تجهیزات تکنولوژی در آموزش.

آزمودنی ها پاسخ خود را به هر گویه در طیف پنجگانه لیکرت (۱=کاملاً مخالف، تا ۵=کاملاً موافق) رتبه بندی می کنند. بنابراین دامنه نمرات این مقیاس بین ۵۰ تا ۲۵۰ در تغییر خواهد بود. پرسشنامه در ایران توسط مشتاقی لارگانی و همکاران (۱۳۸۷) به میزان پایایی کل ۰.۸۰ اعتباریابی شده است. در پژوهش سعیدی، صالحی عمران، شعباز و فرامرزی (۱۳۹۵) نیز ضرایب پایایی بین ۰.۷۴ تا ۰.۸۲ محاسبه شد.

ب) پرسشنامه انگیزش یادگیری کاشیف و همکاران (۲۰۱۳)

پرسشنامه انگیزش یادگیری توسط کاشیف، ایاض، رضا و حمید^{۱۳} (۲۰۱۳) طراحی و اعتباریابی شده است. این پرسشنامه برای اندازه گیری عوامل انگیزش یادگیری استفاده شده است. این پرسشنامه در مجموع مشتمل بر ۲۶ سوال می باشد و بر مبنای طیف لیکرت ۵ درجه ای از کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم قرار دارد. پرسشنامه پنج بعد امکانات یادگیری، عملکرد معلم، پشتیبانی و مشارکت خانواده، نفوذ همتایان، شخصیت را می سنجد، این پرسشنامه توسط مهدی پور (۱۳۹۳) اعتباریابی شده است.

¹² Yavuz

²Kashif, Ayyaz, Raza, & Hamid

بررسی تاثیر استفاده از تکنولوژی آموزشی بر بهبود انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان

سوالات ۱ تا ۷ بعد امکانات یادگیری، سوالات ۸ تا ۱۴ بعد عملکرد معلم، سوالات ۱۵ تا ۱۹ بعد مشارکت خانواده، سوالات ۲۰ تا ۲۶ بعد شخصیت را می‌سنجد. حد پایین نمرات ۲۶ و حد بالای نمرات ۱۳۰ می‌باشد. کاشیف و همکاران (۲۰۱۳) برای پایایی پرسشنامه از ضریب آلفای کرونباخ استفاده کرد و پایایی پرسشنامه را ۰.۹۴ گزارش کرد. در مطالعه مهدی پور (۱۳۹۳) پایایی پرسشنامه بر اساس یک مطالعه مقدماتی پایایی پرسشنامه ۰.۸۱ محاسبه شد.

یافته ها

بین استفاده از تکنولوژی آموزشی توسط معلمان با انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان رابطه وجود دارد.

ضریب همبستگی بین تکنولوژی آموزشی و انگیزش یادگیری

تکنولوژی آموزشی	انگیزش یادگیری
ضریب همبستگی پیرسون	۱
سطح معنادار	۰.۱۳۷
تعداد مشاهدات	۱۵۰

یافته های تحلیل ضریب همبستگی نشان داد فرضیه تایید شده و بین استفاده از تکنولوژی آموزشی توسط معلمان با انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان رابطه معنادار و مستقیمی با ضریب همبستگی ۰.۱۳۷ وجود دارد. استفاده از تکنولوژی آموزشی توسط معلمان قادر به پیش بینی انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان می باشد.

ضریب تعیین تکنولوژی آموزشی و انگیزش یادگیری

R	ضریب تعیین R^2	دوربین واتسون
۰.۱۳۷	۰.۰۱۸	۰.۰۱۷

یافته های ضریب تعیین نشان داد تکنولوژی آموزشی به میزان ۰.۰۱۸ درصد، انگیزش یادگیری سوادآموزان را تبیین و پیش بینی می کند.

ضریب رگرسیون تکنولوژی آموزشی و انگیزش یادگیری

مدل	ضرایب غیر استاندارد		ضرایب استاندارد	t	سطح معنادار
	B	خطای استاندارد			
۱ انگیزش یادگیری	۵۹.۱۷۰	۱۰.۵۲۳		۱۰.۵۶۵	۰.۰۱
تکنولوژی آموزشی	۰.۰۸۲	۰.۴۹۲	۰.۱۸	۵.۱۶۶	۰.۰۱

تحلیل رگرسیون نشان داد فرضیه تایید شده تکنولوژی آموزشی تاثیر معنادار و مستقیمی بر انگیزش یادگیری با ضریب بتای ۰.۱۳۷ دارد ($P < 0.05$). به این معنی که با افزایش استفاده از تکنولوژی آموزشی، انگیزش یادگیری سوادآموزان استان سیستان و بلوچستان نیز افزایش می یابد.

نتایج

با توجه به نتایج چنین استنباط می شود که تکنولوژی یعنی استفاده از آخرین ابزارهایی برای آموزش بهتر، انتقال سریع اطلاعات و ارتباط بین دانش آموزان است. حالا این می تواند هر چیزی را شامل شود؛ تبلت، لپ تاپ، بازی کامپیوتری، ویدئو پروژکتور، گوشی موبایل، دوربین هایی با واقعیت مجازی و غیره. در هر مدرسه ای بسته به موقعیت و شرایط اقتصادی و فرهنگی آنجا، نوع فناوری به کار رفته متفاوت خواهد بود. تکنولوژی آموزشی، انواع محتوا و آموزش را شامل می شود (کرمبیه و همکاران، ۲۰۲۱). امروزه به راحتی با استفاده از انواع فناوری های تولید محتوا مانند ویدئو، صوت و غیره می توان تمامی مطالب را به صورت عملی هم به دانش آموزان نشان داد. از سوی دیگر، خانواده ها نگران همه گیر شدن استفاده از شبکه های اجتماعی هستند. هرچقدر هم که شما از خطرات این شبکه ها برای آن ها صحبت کنید تا آن ها در دل خود این شبکه ها قرار نگیرند، از خطرات آن مطلع نخواهند شد (فنائی، ۱۴۰۰). بهترین روش برای این کار، خود مدارس است. در مدارس معلم یا مدیر پرورشی کاملاً آن ها را کنترل می کند. به آن ها نه تنها چگونگی صحیح استفاده از تکنولوژی را یاد می دهد، بلکه گام به گام از اول تا آخر پیش خواهد رفت. در واقع، فقط صحبت نیست، خود معلم هم عمل می کند. این عمل کردن بیشتر در ذهن دانش آموز باقی می ماند. به این صورت خطرات ناشی از استفاده نادرست انواع تکنولوژی می تواند تا حد بسیار زیادی کم شود.

با استفاده از تکنولوژی آموزشی، امکان یادگیری خیلی راحت و سریع وجود دارد. در مدارس ایران خیلی به مسئله آموزش تکنولوژی توجه آن چنانی نمی شود. بیشتر مدارس هوشمند به راهی برای دریافت شهریه بیشتر از خانواده ها تبدیل شده است؛ اما به هر حال دانش آموزان خیلی از موارد را می توانند در مدارس یاد بگیرند. چگونگی استفاده از کامپیوتر؛ شناخت مفاهیم تکنولوژی و هر چیز مرتبط با آن را یاد بگیرند. با اینکه شاید خیلی مدارس با سرعت تکنولوژی پیش نروند؛ اما بیشتر مطالب یاد داده شده، در خانه اصلاً مورد بحث قرار نمی گیرد (کویتلاواکول و همکاران، ۲۰۲۲). دانش آموزان حداقل در مدارس یاد می گیرند که چگونه از تکنولوژی ها به ویژه اینترنت برای پیدا کردن منابع لازم خود استفاده کنند. همچنین در مدارس ایران (به جز موارد خاص) بردن گوشی و تبلت و غیره ممنوع است. برای همین شاید صحبت کردن در خصوص تکنولوژی کمی خنده دار به نظر برسد؛ اما در مدارس هوشمند که دانش آموز کار با اینترنت و استفاده از ابزار را یاد می گیرد، به راحتی می تواند آن ها را در خانه هم استفاده کند. از طرفی در مدارس بارها پیش آمده است که دانش آموزان خیلی متوجه صحبت معلم خود نمی شوند و به خوبی یاد نمی گیرند (خسروی، ۱۴۰۰). همچنین ممکن است که به موضوعی علاقه مند شده و به دنبال دریافت اطلاعات بیشتر در خصوص آن باشند. در اینجا به راحتی می توانند با استفاده از اینترنت و سایت خوب گوگل، تمامی اطلاعات خود را پیدا کنند. در واقع، هیچ سؤالی برای آن ها بی پاسخ نخواهد ماند. افزون بر این ها با استفاده از تکنولوژی آموزشی دانش آموزان خیلی راحت می توانند منابع آموزشی که از قبل دانلود کرده اند، به راحتی با همدیگر به اشتراک بگذارند و برای یادگیری بیشتر هیجان و انگیزه داشته باشند (کرمبیه و همکاران، ۲۰۲۱). همچنین می توانند از معلم خود منابع و اطلاعات دیگری را دریافت کنند. به این صورت هم ارتباط بین آن ها و همچنین با معلم بیشتر و بهتر می شود. مزیت این ارتباط، شروع آن از روز اول مهر است. بیشتر دانش آموزان تا یک ماه همدیگر را محک می زنند؛ اما با تکنولوژی دیگر خیلی راحت و سریع ارتباط مثبت بین آن ها شکل می گیرد. افزون بر این ها خانواده ها به راحتی می توانند با معلمان یا مشاور مدرسه با استفاده از ابزارهای ارتباطی مانند تلگرام، واتس آپ در ارتباط باشند. به این صورت دیگر لازم نیست که اولیا برای صحبت چند دقیقه ای با مدیر، کلی مسافت را بپیمایند و زمان زیادی را هدر بدهند. حتی می توانند از طریق خود سایت، شکایت یا انتقاد خود را به صورت مستقیم به مدیر مدرسه برسانند (کویتلاواکول و همکاران، ۲۰۲۲). علاوه بر این ها مهم ترین نگرانی خانواده در هنگام غایب شدن فرزندشان، عقب ماندن آن ها از درس است. اگر دانش آموز نتواند خود را برساند تا آخر سال تحصیلی همیشه در مبحث درس داده شده، به اصطلاح لنگ خواهد زد؛ اما با استفاده از تکنولوژی، دیگر لازم نیست که نگران این مسئله بود. مدارس به سمت برگزاری کلاس آنلاین برای دانش آموزان غایب خود می روند. به این صورت آن ها حداقل از یادگیری مباحث

اصلی عقب نخواهند ماند و انگیزش یادگیری آنان ارتقا می یابد. همچنین با استفاده از تکنولوژی و اینترنت، دانش آموزان می توانند بیشتر در مباحث کلاس شرکت کنند

معلم علاوه بر اینکه می تواند به صورت مستقیم و خصوصی با هر دانش آموزی ارتباط برقرار کند، آن ها را تشویق به برقراری ارتباط و شرکت در جمع برای صحبت کند؛ برای مثال، سؤالی بپرسد و از دانش آموزان بخواهد که سریع جواب آن را در اینترنت پیدا کنند. یا حالا کمی ساده تر کنیم. با استفاده از پاورپوینت های نمایش داده روی اسلاید، از دانش آموزان سؤال بپرسد و تک تک آن ها را برای موضوعات مختلف به چالش علمی بکشد. هر طور فکر کنید، درگیری آن ها در کلاس برای بحث علمی بیشتر خواهد شد. این امر انگیزش یادگیری آنان را افزایش می دهد از سوی دیگر با تکنولوژی هایی که در مدارس به دانش آموزان یاد داده می شود، دسترسی آن ها به منابع مختلف زیاد خواهد شد. تحقیق کردن در مدرسه برای نسل قدیم همیشه یک معضل بوده است. معلم ها بدون در نظر گرفتن شرایط دانش آموزان، موضوعی را معین می کردند و در یک هفته از آن ها جواب می خواستند؛ اما امروزه به لطف اینترنت، دیگر هیچ گونه محذورتی وجود نخواهد داشت. بنابراین یادگیری دانش آموزان آسان تر می گردد. با توجه به نتایج چنین استنباط می شود که اگر نرم افزار مدرسه به درستی طراحی و استفاده شود، این تکنولوژی می تواند دانش آموز را برای شغلش در آینده آماده و آگاهی دهد. ابزارهای تکنولوژیکی کمک شایانی می کنند که دیگر محدودیتی در انواع روش های آموزش وجود نداشته باشد دانش آموزان می توانند با استفاده از تکنولوژی آموزشی، خود به طرق متفاوت و به صورت کاملاً کارآمد به تحصیل دانش بپردازند (شن، ۲۰۱۳). موبایل و تبلت که امروزه در دسترس همه دانش آموزان می باشد. این ابزارها باعث می شود دانش آموزان در کلاس درگیرانه تر با معلم در ارتباط باشند و مشارکت در فرایند یادگیری در کلاس از طریق نرم افزار مدرسه این موبایل و تبلت ها تقویت می گردد. بهره گیری از تکنولوژی آموزشی در مدارس مانند واقعیت مجازی و واقعیت افزوده در کلاس های سنتی زمینه سازی افزایش کارایی کلاس های درس سنتی می شود. این افزایش کارایی ناشی از درک بهتر دانش آموزان از موضوعات آموزشی از طریق نرم افزار مدرسه این ابزارهای نوین کمک آموزشی است. در صورتی که ابزارهای تکنولوژیکی مانند موبایل و تبلت، جهت آموزش، به درستی در مدرسه استفاده شوند باعث می شود دانش آموزان بروزتر و در جریان اطلاعات علمی به روز دنیا باشند. امروزه با تکنولوژی های نوین معلمان نه تنها باید معلم بلکه باید یک همراه، مشاور و مربی خوب برای دانش آموز باشند. این مهم فقط از طریق ابزار تکنولوژیکی در دسترس می باشد. ابزارهای تکنولوژیکی به دانش آموزان کمک می کند مسئولیت پذیرتر و افرادی تصمیم گیر باشند (گرایلی و طالبی، ۱۴۰۰). تکنولوژی آموزشی در مدارس باعث ایجاد جذابیت در فرایند آموزش می شود. دانش آموزان با بهره گیری از انواع محتوای آموزشی چند رسانه ای و همچنین استفاده از بسترهای جدید ارتباطی علاقه مندی بیشتری به آموزش نشان می دهند. محتوای آموزشی بروز و نرم افزار مدرسه کارآمد در فرایند استفاده از تکنولوژی آموزشی، می تواند این بروز بودن را تسریع بخشد. رویه های ایستای آموزش سنتی منسوخ شده است و دیگر در دنیای جدید آموزش کارایی ندارند. استفاده از تکنولوژی آموزشی به معلمان این اجازه را می دهد تا به دانش آموزان خود نزدیک تر شوند و بهتر بر فرایند آموزش آنان نظارت کنند. یک مدرسه و کلاس هوشمند با استفاده از تکنولوژی آموزشی کارآمد به دانش آموزان کمک می کند بهتر و بیشتر با سایر همکلاسی های خود در ارتباط و روحیه همکاری در تحصیل در آنان تقویت شود.

منابع

- [۱] آبادی زاده، یوسف. (۱۴۰۰). شیوه های به کارگیری تکنولوژی های آموزشی در تدریس ادبیات فارسی و تاثیر آن بر میزان یادگیری دانش آموزان، چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۲] ابوالحسن زاده، فائزه. (۱۴۰۰). تاثیر آموزش مجازی و تکنولوژی آموزشی بر یادگیری دانش آموزان. چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۳] احمدی، زهرا؛ مختاری، سارا؛ دهانی، حلیمه. (۱۴۰۱). نقش تکنولوژی آموزشی در روند یادگیری دانش آموزان متوسطه اول شهر تهران، دومین کنفرانس علوم اجتماعی، روانشناسی، علوم تربیتی و علوم انسانی.
- [۴] اسم تبار، سید نبی الله و فیاض، ایران دخت و حسینی، محبوبه. (۱۳۹۵). پیش بینی انگیزش پیشرفت و عملکرد تحصیلی دانش آموزان از طریق خودکارآمدی و راهبردهای شناختی و فراشناختی یادگیری. فصلنامه مطالعات پیش دبستان و دبستان، دوره دوم، شماره ۶.
- [۵] اکبری، تقی. (۱۳۹۹). بررسی سواد اطلاعات و یادگیری خودراهبر در پیش بینی انگیزش تحصیلی دانش آموزان. روان شناسی مدرسه، دوره نهم، شماره ۴.
- [۶] خسروی، پژمان و گل محمدی، وحید. (۱۴۰۰). روش های بهبود آموزش و افزایش بازدهی یادگیری به کمک تکنولوژی های آموزشی، چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۷] خیام طلب، علی. (۱۴۰۰). تاثیر تکنولوژی آموزشی بر یادگیری دانش آموزان. اولین کنفرانس بین المللی تحقیقات پیشرفته در مدیریت و علوم انسانی.
- [۸] دست مرد، مادح؛ صفایی مقدم، مسعود؛ پاک سرشت، محمد جعفر و شهنی بیلاق، منیجه (۱۳۹۱)، بررسی مبانی نظری ایده خودکارآمدی به عنوان هدف تربیتی، پژوهش نامه مبانی تعلیم و تربیت دانشگاه فردوسی مشهد، سال ۲، شماره ۲.
- [۹] رحیمی، راضیه و مهدیان، سمیرا. (۱۴۰۰). شیوه های بهره مندی از تکنولوژی آموزشی و تاثیر آن بر بهبود یادگیری دانش آموزان. چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۱۰] رضایی، الهه؛ توحیدی، افسانه و موسوی نسب، محمد حسین. (۱۳۹۷). بررسی حمایت اجتماعی و انگیزش تحصیلی با نقش واسطه ای باورهای خودکارآمدی دانشجویان دانشگاه شهید با هنر کرمان. مطالعات آموزش و یادگیری، ۱۰(۲)، ۵۴-۷۴.
- [۱۱] رضایی، پروانه. (۱۳۹۸). تأثیر تکنولوژی آموزشی در فرآیند آموزش و یادگیری. مطالعات و تحقیقات در علوم رفتاری. سال اول، شماره ۱.
- [۱۲] رئیس، محمدیاسین. (۱۴۰۰). تاثیر تکنولوژی آموزشی بر یادگیری دانش آموزان. چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی، همدان.
- [۱۳] زارع، حسین. (۱۳۹۵). تاثیر آموزش شناختی ارتقای امید بر خوش بینی و انگیزش پیشرفت دانشجویان دانشگاه پیام نور. فصلنامه پژوهش در یادگیری آموزشگاهی و مجازی. دوره چهارم، شماره ۱۳، ۸۵-۹۳.
- [۱۴] زربخش، محمدرضا؛ رستم نژاد، مریم؛ محمدی تیله نویی، سمیه و سلیمانی، شهربانو. (۱۳۹۹). رابطه جو عاطفی اجتماعی مدرسه و انگیزش تحصیلی با خودکارآمدی تحصیلی. دوماهنامه علمی- پژوهشی راهبردهای آموزش در علوم پزشکی. ۱۳(۵) ۵۰۵-۵۱۲.
- [۱۵] سامانی فر، الناز؛ باقریان، فاطمه؛ عمادی چاشمی، جواد. (۱۴۰۰). پیش بینی اختلال سلوک بر اساس حمایت اجتماعی ادراک شده، خودکارآمدی اجتماعی و هوش هیجانی با میانجی گری تاب آوری. فصلنامه کودکان استثنایی، سال بیست و یکم، شماره ۲، ۳۶-۲۱.
- [۱۶] سهرابی، مهدی (۱۳۹۰). رابطه ابعاد کمال گرایی والدین با عزت نفس و خودکارآمدی فرزندان. مجله اندیشه های نوین تربیتی، دوره ۵، شماره ۲، پاییز، ۴۱-۲۱.

- [۱۷] صالحی، منیره؛ کارشکی، حسین؛ آهنگیان، محمدرضا و کریمی نقی، حسین. (۱۳۹۱). اعتباریابی مقیاس خودکارآمدی پژوهشی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه های علوم پزشکی و فردوسی مشهد. آموزش در علوم پزشکی. ۱۲(۶)، ۳۹۶-۴۰۹.
- [۱۸] عاشری لشت نشانی، صابر. (۱۴۰۰). بررسی تاثیر فضای کلاسی و حجم مطالب کتاب درسی در آموزش از طریق تکنولوژی آموزشی در فرآیند یاددهی یادگیری از دیدگاه آموزگاران ابتدایی ناحیه دو رشت، هشتمین کنفرانس بین المللی دانش و فناوری علوم تربیتی مطالعات اجتماعی و روانشناسی ایران.
- [۱۹] عاشوری، مجتبی؛ بدری، رحیم؛ واحدی، شهرام؛ محبی، مینا. (۱۳۹۹). اثربخشی برنامه یادگیری اجتماعی هیجانی بر انگیزش و خودکارآمدی تحصیلی. مقاله علمی پژوهشی، دوره شانزدهم، شماره ۶۴، صص ۴۳۷-۴۴۷.
- [۲۰] عباسی، لیلا. (۱۴۰۰). تاثیر استفاده از وسایل کمک آموزشی و تکنولوژی در یادگیری دانش آموزان مورد مطالعه: دانش آموزان دختر مقطع ابتدایی، ششمین کنفرانس بین المللی نوآوری و تحقیق در علوم تربیتی، مدیریت و روانشناسی.
- [۲۱] عبدلی، بهروز؛ فارسی، علیرضا؛ علیخانی راد، علی و ملک شاهی، مریم. (۱۳۹۱)، ارتباط خودکارآمدی و هوش هیجانی با عملکرد مردان گلبالیست لیگ برتر، مطالعات روان شناسی ورزشی، شماره ۲، صص ۹۳-۱۰۴.
- [۲۲] فلاح منش، الهام و وطن خواه، حمیدرضا. (۱۳۹۸). رابطه بین ادراک حمایت اجتماعی (خانواده، معلمان و دوستان) و باورهای هوشی با انگیزش تحصیلی. فصلنامه تعالی مشاوره و روان درمانی، ۸(۲)، ۷۴-۸۶.
- [۲۳] فنائی، علی اصغر. (۱۴۰۰). بررسی میزان اثر گذاری تکنولوژی های آموزشی در بهبود فرآیند آموزش و یادگیری، چهارمین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۲۴] قلی پور، نسیم، (۱۳۹۷)، بررسی رابطه باورهای فراشناختی با خودکارآمدی، شادکامی و بهزیستی روان شناختی در دانش آموزان مدارس آموزش از راه دور، مجله پیشرفت های نوین در علوم رفتاری، دوره سوم، شماره بیستم، صص ۶۴-۵۱.
- [۲۵] قلی زاده، رضا. (۱۳۹۹). نقش و تاثیر تکنولوژی و سواد رسانه ای بر نظام آموزشی و یادگیری، سومین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [۲۶] نبوی، صادق. (۱۳۹۹). پیش بینی سلامت روان دانشجو معلمان بر اساس متغیرهای خودکارآمدی و حمایت اجتماعی. پژوهش در تربیت معلم، دوره سوم، شماره ۲ (پیاپی ۶)، صص ۱۵۳-۱۳۵.
- [۲۷] نجفی زالی، محمد. (۱۴۰۰). بررسی اهمیت آموزش سواد رسانه ای به دانشجویان و تاثیر آن بر انگیزش تحصیلی، پنجمین کنفرانس ملی حقوق، علوم اجتماعی و انسانی، روانشناسی و مشاوره، شیروان.
- [۲۸] نریمانی، محمد و صمدی فرد، حمید رضا. (۱۳۹۷)، بررسی سلامت اجتماعی در سالمندان توسط بررسی نقش عزت نفس، خودکارآمدی و شادکامی، مجله روانشناسی پیری، دوره ۳، شماره ۳.
- [۲۹] نظری، محمد و همتی، حسین و زاهد مطلق، محسن. (۱۳۹۸). ارتباط بین تکنولوژی آموزشی و یادگیری در مدارس ابتدایی (عادی و استثنایی)، دومین همایش بین المللی روانشناسی، علوم تربیتی و مطالعات اجتماعی.
- [30] Ames, C., and Archer, J., (1988). Achievement goals in the classroom, students learning strategies and Motivation processes, Journal of Educational psychology. pp.,260-267.
- [31] Bandura, A. (1977). Self efficacy: toward a unifying theory of behavioral chang. Psycho Rev 215-191: (2) 844.
- [32] Burger, K., Mortimer, J., & Johnson, M. K. (2020). Self-esteem and self-efficacy in the status attainment process and the multigenerational transmission of advantage. Social Science Research, 86, 102374.
- [33] Cappe, E., Poirier, N., Engelberg, A., & Boujut, E. (2021). Comparison of teachers in France and in Quebec working with autistic students: Self-efficacy, stress, social support, coping, and burnout. Teaching and Teacher Education, 98, 103244.
- [34] Karumbaiah, Sh., Ocumpaugh, J & Baker, R. (2021). Context Matters: Differing Implications of Motivation and Help-Seeking in Educational Technology. Published: 19 August 2021.

- [35] Kowitlawakul, Y., Tan, J. J. M., Suebnukarn, S., Nguyen, H. D., Poo, D. C. C., Chai, J., ... & Devi, K. (2022). Utilizing educational technology in enhancing undergraduate nursing students' engagement and motivation: A scoping review. *Journal of Professional Nursing*, 42, 262-275.
- [36] Kuo, P. B., Woo, H., & Bang, N. M. (2017). Advisory relationship as a moderator between research self-efficacy, motivation, and productivity among counselor education doctoral students. *Counselor Education and Supervision*, 56(2), 130-144.
- [37] Lee, S. (2016). Self efficacy, risk taking behavior and mental health as predictors of personal growth initiative among university undergraduates. *Electronic J Of research in educational psychology*. 41-59